

**Beszámoló a Kőszeg Város és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társulás
Gyermejkölési Szolgálatá által Kőszeg - hegyalja térségében
Velemben végzett tevékenységről
2010.**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 96. § (6) bekezdése és annak végrehajtását szabályozó 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 15. § (7) bekezdése előírja, hogy évente legalább egy alkalommal át kell tekinteni a település gyermekvédelmi rendszerének működését, és erről átfogó értékelést kell készíteni, amit a képviselő-testület megtárgyal. A beszámoló tartalmi követelményét a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete határozza meg.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben foglaltak szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjölési alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődéséhez, a jólétét biztosító családban történő nevelkedéséhez.

A gyermekeknek az Alkotmányban biztosított joga, hogy ehhez segítséget kapjanak. Mindemellert a szülő számára megfogalmazott jogok és kötelességek is felvetik a személyes gondoskodás keretében a szülők számára a gyermekneveléssel kapcsolatos információnyújtást.

A gyermekvédelmi törvény továbbá kimondja, hogy a gyermekjölési szolgálat feladata a családban nevelkedő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, védelembe vétellel kapcsolatos feladatok, javaslattétel gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására, a családjából kiemelt gyermek saját családjába való visszaillesztése, helyettes szülői hálózat működtetése, és egyéb feladatok az örökbefogadással kapcsolatosan.

Demográfiai mutatók

Település neve	Állandó lakosok száma (fő)	18 éven aluliak száma (fő)
Velem	363	54

1. számú táblázat

Kőszeg Város és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társuláshoz tartozó 15 településen 2005. január 1-jétől a gyermekjóléti szolgáltatást a kőszegi Szociális Gondozási Központ szakmai egységeként működő Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálat látja el a Társulás és Kőszeg Város Önkormányzata által kötött megállapodásnak megfelelően.

A feladatellátást az intézmény vezetője a Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjén keresztül irányítja területfelelősi rendszerben, négy területen: Kőszeg, Hegyalja térsége, Gyöngyösfalu térsége, Horvátzsidány térsége. Így az ellátott gyermekek, családok a lakóhelyükön juthatnak hozzá a szolgáltatáshoz.

Személyi és tárgyi feltételek

Kőszeg – hegyalja térségében a családgondozói feladatokat 2009. 07. 01-től látom el. A törvényben előírt feladatok elvégzése érdekében a lakosság rendelkezésére áll a gyermekjóléti szolgálat családgondozója az ügyfélfogadási időben a települési önkormányzatok hivatali helyiségeiben:

Minden szerdán: 09-10 óráig Bozsokon
10-11 óráig Kőszegszerdahelyen
11-12 óráig Velemben

Az ügyfélfogadási időben kevesen kerestek fel ebben az évben is, de a családgondozás és a jelzőrendszeri tagokkal való heti kapcsolat miatt a problémakezelés folyamatos volt.

A kistérségi feladatellátás megszervezésével a tárgyi feltételekben pozitív változás következett be. Kőszegen két korszerűen berendezett irodahelyiség áll a családgondozók rendelkezésére, számítógép, internet-hozzáférés segíti a hatékony feladatellátást. A 90 m² alapterületű közösségi terem a gyermekjóléti szolgálat programszervezését nagymértékben megkönnyítette a múlt évben. Játszóházi foglalkozások, gyermek- és ifjúsági csoportok, rendezvények szervezéséhez és lebonyolításához kiváló lehetőséget nyújtott. Felszereltsége korszerű, számítógép, internet hozzáférés, filmvetítéshez projector biztosított. A mozgáshoz, sportoláshoz szobakerékpárok, asztalitenisz áll a rendelkezésre. Az intézmény korszerű kertje pedig szalonnasütővel, padokkal, hintákkal a szabadtéri programok lebonyolítására is alkalmas.

Ellátásban részesültek 2010-ben:

Velemenben 2 család 6 gyermeke volt gondozásban a 2010-es évben, mindegyikük alapellátás keretében.

Az egyik család 3 gyermekével nincsenek kirívó magatartási problémák, egyiküknél a tanulmányi nehézségek okoztak gondot. Iskolai munkája alkalmanként hanyagságot mutat, a szülők azonban odafigyelnek rá, a házi feladat elkészítését megkövetelik. Az év során volt olyan időszak, amikor több gond volt a gyermekkel, rontott a jegyein, szaktanári figyelmeztetést is kapott, ezt követően azonban javulás volt tapasztalható a tanulmányi eredményeiben és az iskolai munkájában egyaránt.

Rendőrségi jelzés alapján is tudható, hogy nagybátyjuk alkoholizmusa és családjával szembeni agresszivitása sok problémát okoz, mely hatással van a gyermekek fejlődésére is.

A másik család szoros családgondozást igényelt az elmúlt évben. Az édesanya elhunyt 2010 februárjában, ez alaposan felforgatta a gyermekek amúgy sem nyugodt életét. Az apa kb. fél év múlva újránősült; a két kisebb lány azonnal elfogadta az új asszonyt nevelőanyaként, a legidősebb lány azonban kifejezetten ellenségesen viselkedik vele szemben, és megnehezíti a beilleszkedését a családba, melynek következtében az apa és lánya között komoly konfliktushelyzetek alakulnak ki. Az iskolában már a múlt tanévben is voltak problémák a lánnyal: az édesapa folyamatosan érdeklődött telefonon és személyesen is az osztályfőnöktől, ennek ellenére mégsem sikerült javítani a helyzeten. A gyermek számos tantárgyból megbukott tanév végén és osztálytársaitól is elszigetelődött. Végül sikeres pótvizsgát tett, és folytathatta tanulmányait a következő évfolyamon. Az új családtagot azonban továbbra sem tudja elfogadni, emiatt újabb és újabb konfliktusok generálódnak a családban.

Gyermekjóléti szolgáltatás adatai 2010.

Település neve	Ellátásban részesülő családok száma	Veszélyeztetett gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek száma	Védelemben vett gyermekek száma	Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma
Velem	2	6	0	0	0

2. számú táblázat

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

A probléma jellege	Érintett gyermekek száma
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	6
Gyermeknevelési	3
Beilleszkedési nehézség	2
Magatartászavar, teljesítményzavar	0
Családi konfliktus	6
Szülők vagy a család életvitele	3
Szülői elhanyagolás	3
Családon belüli bántalmazás	0
Fogyatékoság, retardáció	0
Szenvedélybetegségek	0

3. számú táblázat

A korábbi évek adataival összehasonlítva jelentős változás a gondozottak számának tekintetében nem történt. A veszélyeztetettség okok között első helyen szerepel az anyagi helyzet (megélhetés, lakhatási körülmények) és a családi konfliktusok. Ezeket követik a szülők vagy a család életvitele és a gyermeknevelési problémák. Sajnos több esetben is előfordul a szülői elhanyagolás ténye mind fizikai, mind lelki értelemben véve.

Az ellátásban részesülő gyermekek családjainál a fent említett problémák halmozottan, összetetten fordulnak elő. Az anyagi, lakhatási problémák miatt az érintett családoknál gyakoribbak a családi konfliktusok.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek adatai

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	30	6
Tanácsadás	1	3
Segítő beszélgetés	2	6
Hivatalos ügyekben közreműködés	2	3
Családlátogatás	55	6
Védelembe vételi tárgyaláson részvétel	0	0
Elhelyezési értekezleten részvétel	0	0
Konfliktuskezelés	3	6
Szakmaközi megbeszélés	6	6
Adományozás	0	0

4. számú táblázat

Az elmúlt évben 55 alkalommal kerestem fel az érintett családokat otthonukban. Ez a szám hasonló az előző évihez képest, csak úgy, mint a konfliktuskezelések száma. Minimálisan, de csökkent az információnyújtások száma. Az ellátásban részesülő gyermekek családjai egyszer-egyszer kértek segítséget hivatalos ügyeik intézéséhez.

A jelzőrendszer tagjai folyamatosan figyelemmel kísérik az ellátásban részesülő és a potenciálisan veszélyeztetett gyermekeket, valamint családjukat is, a felmerülő problémákat jelzik a családgondozónak. A 2010/2011-es tanévben megnőtt az oktatási intézményekből érkező jelzések száma az igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatban, főként a 16-18 éves korosztály körében. Sok esetben a szülő hozzáállásán is múlik, hogy sikerül-e ezeket a problémákat kezelni, és hogy az igazolatlan hiányzások ügye ne jusson el a szabálysértési eljárásig.

Egyéb ellátott feladatok:

- Nyári ingyenes gyermekétkeztetés lebonyolítása az önkormányzatok támogatásával
- Egyéni mentális beszélgetések
- Pályázatfigyelés a szolgálat által szervezett programok megvalósításához
- Közreműködés munkalehetőség keresésében
- Pénzbeli ellátás igénylésében való közreműködés: lakásfenntartási támogatás, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Szabadidős programok kistérségi szinten

Évszakonként más-más telephelyre szerveztünk kirándulást, a nyár folyamán pedig Kőszegen várta Játszóház a gyermekeket. Az elmúlt évben ezeken a rendezvényeken az ellátottakon kívül nagy számban vettek részt fiatalok a kistérség egész területéről.

A szolgálat nyitott új ötletek, javaslatok iránt, a lehetőségekhez mérten igyekszünk bővíteni a szolgáltatásokat.

Jelzőrendszer működtetése

- Védőnői Szolgálat
- Újvárosi Óvoda Velemi Tagóvodája
- Bersek József KIKI Általános Iskola Kőszegszerdahelyi Tagintézménye
- Rendőrkapitányság Kőszeg, körzeti megbízott: Kőszegszerdahely
- Bozsok és Velem községek Körjegyzősége
- Körzeti gyermekorvos, háziorvos

A jelzőrendszer tagjaival folyamatos és rendszeres a kapcsolattartás esetmegbeszélések formájában. A Bersek József KIKI Általános Iskola ifjúságvédelmi felelősével havonta tartunk esetmegbeszélést, a kőszegszerdahelyi általános iskola nevelőivel pedig heti rendszerességgel történik információcsere. Nagy segítséget jelent az ott dolgozó *fejlesztő pedagógus*, így a tanulási nehézségek észlelése és kezelése helyben történhet. A kis létszámú osztályok lehetővé teszik a magatartási problémák kiszűrését és kezelését is.

Szoros az együttműködés a Bersek József KIKI Általános Iskolában működő *Egységes Pedagógiai Szakszolgálat* pszichológusával. A gyermekjóléti szolgálat munkáját nagyban segíti a kőszegi *Nevelési Tanácsadó* tevékenysége. A családgondozó javaslatára egyre többen keresik fel, és kérnek segítséget, pszichoterápiát a problémák megoldásához. A leggyakrabban előforduló problémák: válás, gyermekelhelyezéssel, kapcsolattartással összefüggő problémák, családi traumák, magatartási anomáliák, tanulási nehézségek.

Emellett folyamatos és rendszeres kapcsolattartás működik a Védőnői Szolgálat körzeti védőnőjével, valamint a körjegyzőség ügyintézőivel és a körjegyzővel.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Megnevezés	Küldött jelzések száma
Eü-i szolgáltató	0
Közoktatási intézmény	2
Rendőrség	1
Pártfogó felügyelői szolgálat	0
Önkormányzat (jegyző)	0

5. számú táblázat

Összegzés

Összességében megállapítható, hogy a települések gyermekvédelmi rendszerében jelentősebb hiányosságok nincsenek. Az önkormányzatok a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokban nevelkedő gyermekekért a jogszabályban előírt ellátási formák biztosításával igyekeznek megfelelni az elvárásoknak. A gyermek - és ifjúságvédelem területén tevékenykedők elkötelezetten, jó színvonalon látják el munkájukat.

A kistérségi szintű feladatellátás azt is lehetővé teszi, hogy a különböző segítő szakmák szolgáltatásait igénybe tudják venni a faluban élő családok is. Ezeknek a közvetítése az elkövetkezőkben fontos feladat lesz, mivel a nevelési problémákból, családon belüli konfliktusokból származó magatartászavarok számának növekedése a területünkön élő gyermekek körében is megfigyelhető.

Jövőre vonatkozó tervek, elképzelések

- A megjelenő pályázatok figyelésével és felhasználásával meg kell teremteni a gyermekek nyári felügyeletének, étkeztetésének, táboroztatásának anyagi alapjait.
- Közösségi programok, szabadidős, kreativitást fejlesztő programok szervezése.
- Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a fiatalok egészségnevelésére és a felvilágosító tevékenységre.

A növekvő munkanélküliség mentális következményeként a gyermekek tünezhordozóként jelennek meg, magatartási, teljesítményi, illetve pszichés problémákkal küzdenek.

Emiatt egyre több feladat fog hárulni a gyermekjóléti szolgálatokra és a segítő szakmákra általában, ezért kérem továbbra is együttműködő segítségüket Kőszeg - hegyalja családjainak sikeres gondozása érdekében.

Köszönöm eddigi együttműködésüket!

Kőszeg, 2011. április 26.

Tábori Szilvia
családgondozó